

UVODNIK

Već duže vrijeme prve stranice časopisa “Znakovi vremena” posvećujemo ličnostima koje su svojim intelektualnim, duhovnim i znanstvenim pregnućima ostavili dubokoga traga u dosadašnjoj ljudskoj historiji. Ovaj dvobroj (43/44) našega časopisa otvaramo tekstovima koji razmatraju intelektualnu i duhovnu biografiju ‘Abd al-Qādira al-Ġaylānija, jednog od najznamenitijih klasičnih islamskih učenjaka i mislilaca, prvaka islamskog teorijskog i praktičnog sufizma i osnivača najstarijeg derviškog reda *kaderija* koji stoljećima zauzima istaknuto mjesto u kulturnoj historiji naše zemlje.

U odjeljku *Kur’ansko-tefsirske teme* objavljujemo dva veoma interesantna teksta o Kur’anu. U tekstu koga potpisuje Berin Bajrić govori se o pamćenju Kur’ana (*hifzu*) i njegovoj važnosti u orijentalno-islamskoj tradiciji Bosne, u drugome Almir Fatić piše o metodi kontekstualnog tumačenja Kur’ana odnosno aspektima kontekstualnosti Kur’ana u djelima suvremenih muslimanskih lingvista.

Slijedi potom odjeljak *Tesavvufske teme* u kojemu Mubina Moker piše o šutnji kao preduvjetu za bilo kakav vid duhovne potrage odnosno šutnji kao nezaobilaznom pratiocu na svakoj od razina čovjekova duhovnoga zrijenja i samoupotpunjavanja.

U četvrtom odjeljku *Religija i ekologija* objavljujemo veoma angažiran tekst iranskoga autora Enša’ allaha Rahmetija. On se u svojem tekstu bavi različitim aspektima odnosa religije i ekologije posebno naglašavajući važnost ekološke etike kao u neku ruku posredničke veze između religije i ekologije.

U odjeljku *Refleksije* donosimo tri teksta. U prvome tekstu Fatima Lačević govori o nužnosti ponovnog promišljanja o autentičnoj duhovnosti sakralne arhitekture koja bi kao takva prirodno trebala determinirati izgradnju i obnovu sakralnih objekata u Bosni i Hercegovini, u drugome Reza Davari komparativno u islamskoj i zapadnoevropskoj duhovnoj tradiciji raspravlja pitanje odnosa znanosti i slobode, u trećem završnom tekstu ovoga poglavlja

Fikret Bećirović govori o polivalentnosti, suživotu, sukobu i susretu kultura i civilizacija odnosno o njihovim različitim ideološkim tumačenjima.

U šestom odjeljku *Kritička tumačenja* donosimo tekst Marka P. Đurića. Autor svojim člankom želi pokazati šta su to islam odnosno hrišćanstvo za njega, te ukazati na vječitu mladost i “dobrotu” svetih tekstova ali i različitim interesima opterećenu recepciju njihova autentična sadržaja.

Odjeljak *Komparativna filozofija* sadrži tekstove Hasana Džile i Nasera Gozaštea. Prvi govori o utjecaju Ibn Sinaove filozofije na istočnu filozofsku tradiciju posebno na razvoj ontologije u okvirima metafizičke tradicije u Perziji, drugi piše o utjecaju eš’arijske filozofirajuće teologije, posebno teorije volje i stjecanja (*iktisab*), na irfansko mišljenje čuvenog Dželaluddina Rumija.

U *Ogledima* objavljujemo prilog Alena Kristića. Nastojeći kritički govoriti o skoro marginalnoj ulozi žena unutar kršćanske odnosno islamske kulturne povijesti autor sasvim posebno ukazuje na tri velike žene prve islamske zajednice: Hatidžu, Fatimu i Aišu – komparirajući ih sa likom Hadžere (Hagare).

U devetom poglavlju *Književno-historijske teme* donosimo prilog Selme Fazlić. Ona u svojem tekstu nastoji da, po porijeklu i vremenu nastanka, brojne i raznovrsne likove iz 1001 noći razvrsta po jednoj jedinstvenoj i zajedničkoj osobini, tj. zasnovanosti na historijskim ličnostima.

Završno poglavlje rezervirano je za tekstove iz *Bošnjačke književnosti*. Ovaj put Merima Đulić piše o pripovjednim modelima našeg poznatog književnika Edhema Mulabdića posebno se zadržavajući na njegovim romanima “Zeleno busenje” i “Na obali Bosne”.

I ovaj broj “Znakova vremena” završavamo prikazima i ocjenama. U svojem kraćem tekstu naša stalna suradnica u ovoj rubrici Zehra Alispahić predstavlja knjigu Abdulkadira Muhammeda Saliha *Tefsir i mufessiri u savremenom dobu* koju su s arapskog jezika preveli Nermin Omerbašić i Amrudin Hajrić, u izdanju *El-Kalema* i Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu (2008. godine), dok poznati ulcinjski novinar i publicista Mustafa Canka iznosi svoje utiske ali i kritičke komentare na projekciju iranskoga filma u Podgorici. ■

Adnan Silajdžić